

REFERAT Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling 2022-2025 d. 02-10-2024

Mødedato Onsdag d. 02. oktober 2024 kl. 09:00

Mødested Mødelokale K, Regionshuset

Indholdsfortegnelse

Deltagere.....	3
Godkendelse af dagsorden.....	4
Beslutning: Handlepapir for Råstofplan 2024.....	5
Beslutning: Ansøgninger til Klimapuljen 2024.....	7
Beslutning: Region Nordjyllands bidrag til Naturmødet 2025.....	9
Opfølgning på temadrøftelse i Regionsrådet om ny Bæredygtighedsstrategi.....	11
Orientering.....	12
Eventuelt.....	13
Underskrift af mødeprotokol.....	14

Punkt 1: Deltagere

1-01-81-4-24

Sagsfremstilling

Udvalgsmedlemmer

Lauge Larsen (formand)
Jess V. Laursen (næstformand)
Helena Palsgaard
Peter Larsen
Tage Leegaard
Jens-Henrik Kirk
Jørgen Rørbæk Henriksen
Ole Stavad
Susanne Flydtkjær

Administrative deltagere

Regional Udviklingsdirektør Martin Rune Hoxer
Kontorchef Carina Lassen
Kontorchef Anja Melvej Hermansen
Ph. d. Geolog Rikke Ellemann-Biltoft
Chefkonsulent Birgitte Søtoft Henriksen (udvalgssekretær)

Afbud

Tage Leegaard
Jens-Henrik Kirk

Ad hoc

Udviklingskonsulent Britt Kamstrup Sandbjerg, Regional Udvikling

Punkt 2: Godkendelse af dagsorden

1-01-81-4-24

Beslutning

Udvalg for Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling godkendte dagsordenen.

Jens-Henrik Kirk (K) og Tage Leegaard (K) deltog ikke under sagens behandling.

Punkt 3: Beslutning: Handlepapir for Råstofplan 2024

1-35-71-2-1524-24

Resumé

De politiske hovedmål i Forslag til Råstofplan 2024 er vigtige i det fremadrettede arbejde med at sikre en mere bæredygtig råstofforsyning. Udvalget har ønsket at hovedmålene udmøntes i konkrete handlinger. Administrationen har derfor samlet en række bud på handlinger, som tager udgangspunkt i de opstillede hovedmål. Ved at konkretisere hovedmålene kan der skabes et større fokus og ikke mindst handling frem mod den næste planrevision.

Administrationen fremlagde et Forslag til handlepapir på udvalgets møde den 4. juni 2024. Her ønskede udvalget en yderligere konkretisering af de enkelte handlinger. Udvalgsmedlem Susanne Flydtkjær (Ø) fremlagde et supplerende forslag til handling, som administrationen har forholdt sig til.

Udvalget skal på mødet drøfte forslaget til handlepapir og herunder de mulige økonomiske rammer.

Sagsfremstilling

Udvalget for Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling drøftede på deres møde den 3. januar 2024, muligheden for at hovedmålene i Forslag til Råstofplan 2024 kunne udmøntes i en række handlinger i perioden frem til næstkommende planperiode.

Som opfølgning på mødet præsenterede administrationen på mødet den 28. februar 2024 en række overordnede forslag til handlinger.

Sidst fremlagde administrationen et konkret Forslag til handlepapir på udvalgets møde den 4. juni 2024. Her ønskede udvalget en yderligere konkretisering af forslagene til handlinger.

De overordnede handlinger er samlet i et forslag til handlepapir, hvor råstofplanens hovedmål er konkretiseret til handlinger (initiativer) (bilag 1).

Udvalget skal på mødet igen drøfte hvilke handlinger, der kan iværksættes i perioden fra den endelige vedtagelse af Råstofplan 2024 og frem til næste revision og en eventuel udarbejdelse af Råstofplan 2028.

Handlepapiret fremsætter for hver handling et økonomisk overslag.

Handlingerne tager afsæt i de politiske hovedmål i Forslag til Råstofplan 2024. Hovedmålene beskriver nogle af de vigtigste mål og udfordringer, som Regionsrådet med Råstofplan 2024 ønsker at lægge vægt på for at sikre, at der fremadrettet er råstoffer i tilstrækkelige mængder til de aktiviteter, som kræver råstoffer af forskellig art.

Der er en lang række hensyn, som kan og skal tages i forbindelse med råstofplanlægningen. Regionsrådet har vurderet, at de væsentligste hensyn knytter sig til en mere bæredygtig fremsynet råstofforsyning, et større hensyn til nærområdet, et forsat fokus på at fremme natur og biodiversitet og hensynet til landskabet og ikke mindst et forsat fokus på grundvandsbeskyttelse.

De handlinger som er beskrevet er;

- En højere grad af udnyttelse af projektjord som substitution til jomfruelige råstoffer
- 'Den grønne råstofgrav' – et partnerskab med råstofbranchen
- Udbredelse af metoder til bedre udnyttelse af råstofressourcen
- Den gode efterbehandling – katalog med idéer og tanker
- Mulighed for at indgå partnerskab med andre regioner – konkret med Region Midtjylland og deres projekt 'Råstof-initiativet'
- Partnerskaber med nordjyske kommuner – blandt andet omkring natur og efterbehandling og klimaforandringer

Handlingerne skal med deres afsæt i hovedmålene medvirke til at skabe et større fokus – og handling i forhold til at påvirke den fremtidige bæredygtige råstofforsyning.

Derudover har udvalgsmedlem Susanne Flydtkjær (Ø) forud for udvalgets møde den 4. juni 2024 fremsat et forslag til handling vedrørende et projekt, hvor et samarbejde mellem regionen, kommuner, byggebranchen og andre relevante aktører skal føre til et mindre råstofforbrug. Særligt med fokus på klimavenligt - og mindre byggeri og anlæg og substitution af råstoffer til mere bæredygtige materialer. Administrationen har forholdt sig til forslaget i Forslag til handlepapir.

Administrationen foreslår, at det igangværende projekt om jord som substitution til jomfruelige råstoffer fortsætter, og at udvalget, derudover, peger på en til to andre handlinger, som kan igangsættes i 2025.

Indstilling

Administrationen indstiller at Udvalg for Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling

1. Beslutter, hvilke handlinger, der kan igangsættes i den kommende planperiode.
2. Drøfter den økonomiske ramme for forslaget til handlepapir.

Beslutning

Udvalg for Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling bad Administrationen vurdere de enkelte handlinger i forhold til i hvilken grad de skaber værdi for indsatsen – fx ift. i hvor høj grad de bidrager til at spare eller effektivisere anvendelsen af råstoffer.

Administrationen afklarer derudover muligheden for at søge midler til relevante handlinger fra anlægsbudgettet til ”Bæredygtigt byggeri”.

Derefter behandles handlepapiret igen på udvalgsrådet i januar 2025.

Til et udvalgsråd forinden inviteres Region Midt til at fortælle om deres erfaringer med partnerskaber i forhold til færre råstoffer i anlægsarbejdet.

Jens-Henrik Kirk (K) og Tage Leegaard (K) deltog ikke under sagens behandling.

Bilag

Handlepapir Råstofplan 2024

Punkt 4: Beslutning: Ansøgninger til Klimapuljen 2024

1-35-18-24

Resumé

Der er modtaget 45 ansøgninger til Regionsrådets interne Klimapulje. Der er 4,2 mio. kr. i puljen og der er ansøgt om i alt 7,9 mio. kr. Det betyder at der er mulighed for at støtte ca. 21 projekter med den valgte støtteprocent på 75 % af projekternes udgifter.

Administrationen indstiller, at Udvalget for Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling drøfter og tager stilling til fremsendte ansøgninger i Klimapuljen.

Udviklingskonsulent Britt Kamstrup Sandbjerg indleder og deltager under punktet.

Sagsfremstilling

Der er indkommet 45 ansøgninger til Klimapuljen 2024. Alle regionens virksomheder, med undtagelse af Fællesadministrationen, er repræsenteret i ansøgningsfeltet. Der er ansøgt for 7,9 mio. kr. og det betyder at der skal ske en prioritering af tildelingene. Udvalget besluttede på udvalgmøde den 31. januar 2024 at kommunikationen af Klimapuljen 2024 skulle fokusere på "skalering", og det vurderes at flere ansøgere har forholdt sig til dette tema, enten i form af projekter som har et godt udbredelsespotentiale eller projekter som i sig selv fokuserer på skalering fra andre steder.

Overordnet om dette års ansøgninger kan det siges, at de i høj grad er rykket længere ind i klinikken og at flere projekter fokuserer på rutiner eller materialer som er patientnære. Flere projekter har også fokus på at implementere virkemidler fra andre afdelinger eller andre regioner.

Ansøgningerne vurderes ud fra de kriterier som står angivet i Administrationsgrundlaget. "Udbredelsesmulighed", "Projektorganisation" og "Nødvendighed af støtte" tæller hver 11 %, "CO2-besparelse" tæller 44 % og "Forandringspotentiale" tæller 22 %. I år har projekterne fået tildelt point fra 0-5 for hvert kriterie. En samlet score for hver ansøgning kan ses i bilag 1.

Tildeling af scoren beror på administrationens vurdering ud fra ansøgningerne, da det ofte er svært at værdisætte den konkrete CO2-besparelse ved de enkelte projekter. Ansøgninger som vurderes direkte eller indirekte at kunne medføre en stor forbrugsreduktion har derfor fået positiv vurdering i forhold til CO2-besparelse. Det samme gør sig gældende for ansøgninger som fokuserer på nedbringelse af spild på rutiner eller produkter som er CO2 tunge, som det f.eks. er tilfældet for anæsthesigasser og medicin. Den enkelte ansøgnings score på kriteriet "CO2-besparelse" står angivet i bilag 2.

Der er tre projekter som ikke er indstillet til støtte. Disse projekter omhandler udskiftning af lysstofrør og indkøb af elbil. Det er alle gode projekter med fin CO2-besparelsesprofil, men de er også i forskellig omfang omfattet af tidligere politiske beslutninger som gør, at finansieringen til dem vurderes at skulle findes andetsteds. Det drejer sig om ansøgning nr. 3, 17, og 30.

Hermed har Klimapuljen mulighed for at støtte de 21 højest scorende ansøgninger.

Udvalget har tidligere ønsket at se de fulde ansøgninger til Klimapuljen. Disse er vedlagt i bilag 4. Bilaget er lukket af hensyn til personhenførbare oplysninger.

Indstilling

Administrationen indstiller at Udvalget for Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling

1. beslutter at der gives støtte til de 21 projekter med den højeste vurdering i vedlagte bilag 1, svarende til 4,2 mio. kr.

Beslutning

Udvalg for Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling godkendte indstillingen og gav dermed det ansøgte beløb til følgende projekter (med undtagelse af det sidstnævnte, der får en andel af beløbet, så det passer med puljens samlede størrelse):

- Fra engangsservice til test og implementering af flergangspantservice i kantiner, Måltider & Ernæring
- Bæredygtighedsscreeninger og grønne tiltag på Aalborg UH
- Digital platform til optimering af medicinlager og bestilling, Patientforløb & Økonomi (Regionsklinikkerne)
- Konvertering af engangsutensilier til flergangs, Aalborg UH, Thisted
- Klimavenlig anæstesi, Anæstesi og Intensivafdelingen, Aalborg UH
- Bedøvelse via infusionspumper, Anæstesi og Intensivafdelingen, Aalborg UH
- Bæredygtig rengøring og desinfektion af fleksible endoskoper, Øre-Næse-halskirurgisk og Audiologisk Afdeling, Aalborg UH
- Det grønne Børne- og Ungeunivers Børne- og Ungeafdelingen, Aalborg UH
- Bæredygtighed og fremtidens kirurgi Mave- og tarmkirurgisk speciale, Aalborg UH
- Musikterapi som innovativ klimavenligt alternativ til anæstesisgas Aalborg UH
- Grøn omstilling i urologisk ambulatorium, Urologisk Ambulatorium, Aalborg UH
- Bæredygtige fødsler på RHN, Afdeling for Kvindesygdomme, Graviditet og Fødsel, RHN
- Fortsættelse af projekt om afskaffelse af engangsglas i plast Aalborg UH
- Overgang fra engangslaparoskopiske sakse til flergangs OP-behandlingsafsnit, Aalborg UH Thisted
- Genanvendelige operationshuer, Anæstesi og Operationsafdeling, Aalborg UH
- Spring af cytostatikakure ved levering fra SRN til hospitalsafdelinger Sygehusapoteket
- Intelligent brug af overskudsstrøm fra solcelleanlæg Sygehusapoteket
- Fra diesel til elvarebil Service og Teknik, RHN
- Sund og grøn tjenestekørsel Hospitalsledelsens administration, Psykiatrien
- Transport i en klimatid, Infektionshygiejnen, Aalborg UH
- Inhalationsmedicin uden drivhusgasser, Lungemedicinsk afdeling, Aalborg UH
- Hjemmebehandling med immunglobulin, Hæmatologisk Ambulatorium, Aalborg UH

På mødet i december afrapporteres på afsluttede projekter. Og i begyndelsen af 2025 drøfter udvalget tildelingskriterierne for næste års klimapulje.

Jens-Henrik Kirk (K) og Tage Leegaard (K) deltog ikke under sagens behandling.

Bilag

Indstillinger_Klimapuljen 2024

Projektoversigt_Klimapuljen 2024

Klimapuljen_Administrationsgrundlag_2024

Punkt 5: Beslutning: Region Nordjyllands bidrag til Naturmødet 2025

1-01-76-52-24

Resumé

Naturmødet i Hirtshals er et folkemøde med fokus på naturen. Region Nordjylland har på forskellig vis gennem årene bidraget til Naturmødet, enten afvikling, finansiering eller ved skabe indhold til debat og event.

Administrationen indstiller, at Udvalget for Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling beslutter, at Region Nordjylland deltager på Naturmødet i 2025 med egen stand, og igen medfinansiere med 250.000 kr.

Sagsfremstilling

Naturmødet i Hirtshals er et folkemøde med fokus på naturen. På Naturmødet samles fagfolk, organisationer og politikere, og drøfter problemstillinger der knytter sig til benyttelse og beskyttelse af den danske natur. Naturmødet har siden sin start i 2016 i høj grad medvirket til at få emner som biodiversitet og vild natur på den danske dagsorden. Region Nordjylland har gennem årene bidraget til Naturmødet på forskellig vis.

Senest har Region Nordjylland i 2022 og 2023 været afsender på debatter på Naturmødets Life-scene. I 2023 bidrog Regionen desuden med en aktivitet der satte fokus på biodiversitetsindsatsen på Regionens arealer. Endelig har Region Nordjylland siden 2017 årligt bevilget et bidrag til afviklingen af Naturmødet, og i de seneste år har dette bidrag været 250.000 kr. Peder Key Kristiansen og Jens-Henrik Kirk indgår i Naturmødets bestyrelse på vegne af Regionsrådet.

Af hensyn til budgetlægning i såvel Naturmødet som Regionen er det tid at beslutte om der skal bevilges 250.000 kr. til afviklingen af Naturmødet i 2025.

Beretning og revisorpåtegnet regnskab for Naturmødet 2024 foreligger endnu ikke.

Der er forskellige deadlines, afhængig af hvilken form for deltagelse i Naturmødet der bydes ind med. For at afvikle en debat på en af Naturmødets egne scener skal der indsendes et forslag inden 15. november. Forslaget vurderes og prioriteres af en faglig udvælgelsesgruppe, og man får svar i december om debatten får plads i programmet. Afvikling af øvrige events, f.eks. på andre aktørers stande har en mere fleksibel deadline, men bør alligevel besluttes nu, da det kræver god tid for administrationen at tilrettelægge velfungerende events.

Naturmødet ønsker alene debatter med fokus på naturen, og ikke bredere emner om bæredygtighed og klima. Det kan være svært at opstille debatter som kan gives en politisk vinkling fra regionens side, eftersom natur og naturforvaltning kun i begrænset omfang ligger indenfor regionens myndighedsområde. Ved at afholde debatter i en stand frem for scene er der et videre rum for valg af emner, så det foreslås, at regionen i stil med i år skal afholder en debat på en stand.

Vi kan deltage på en stand på forskellig vis:

- Vi deltager ved egen stand
- Vi deltager i andre aktørers stande i et samarbejde
- Vi indgår i en fælles stand med anden aktør

Administrationen forslår, at Regional Udvikling i 2025 deltager med egen stand, dels for at synliggøre Regional Udvikling, og dels for at kunne planlægge debat med eget emne.

Naturmødet har endnu ikke offentliggjort prisen i 2025 for en stand og telt, men oplyser, at vi kan forvente at priserne fremskrives med 5% i 2025. Prislister for 2024 ses af bilag 1. Hertil kommer ressourcer til forberedelse, bemanning og udstilling i standen.

Naturmødet afvikles den 22.-24. maj 2025.

Indstilling

Administrationen indstiller, at Udvalget for Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling:

1. beslutter, at bevilge 250.000 kr. til afvikling af Naturmødet 2025

2. beslutter at Region Nordjylland deltager med egen stand, og planlægger en debat med emnet "grundvand som drikkevand"

Beslutning

Udvalg for Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling godkendte indstillingerne.

Udvalget gjorde opmærksom på, at eget telt skal sikres en god placering og synlighed.

Jens-Henrik Kirk (K) og Tage Leegaard (K) deltog ikke under sagens behandling.

Bilag

Bilag 1 Aktørhåndbog 2024 prisliste stand mv.

Punkt 6: Opfølgning på temadrøftelse i Regionsrådet om ny Bæredygtighedsstrategi

1-30-71-5-24

Resumé

Regionsrådet afholdte den 25. september 2024 temamøde om Region Nordjyllands kommende ny bæredygtighedsstrategi. På temamødet gav administrationen et oplæg om strategiens ramme og strategiske indsatsområder, hvilket efterfølgende blev debatteret af Regionsrådet.

Administrationen indstiller, at Udvalget for Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling drøfter temamødet, herunder de fremkomne synspunkter med henblik på den videre udarbejdelse af ny bæredygtighedsstrategi.

Sagsfremstilling

Danske Regioner udarbejdede i samarbejde med regionerne en Strategi for Grønne Hospitaler i 2023. Strategien forelå endeligt januar 2024.

Da Region Nordjyllands nye bæredygtighedsstrategi skal rumme og koordineres med Strategien for Grønne Hospitaler, blev arbejdet med den ny bæredygtighedsstrategi udsat indtil Danske Regioners strategi forelå. Administrationen gik endeligt i gang med strategiarbejdet januar 2024.

Indledningsvist blev der udarbejdet en hvidbog, hvor indsatser og tiltag på regionens fagområder og virksomheder blev beskrevet. Indholdet blev kvalificeret af repræsentanter for de enkelte virksomheder og efterfølgende behandlet i Klimarådet, således at der nu er en fælles forståelse af afsættet for bæredygtighedsstrategien.

Udvalget for Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling behandlede på møde den 3. april 2024 et diskussionsoplæg til indhold og målsætninger for den nye bæredygtighedsstrategi og besluttede her, at endeligt udkast til ny strategi indledningsvist behandles i eget udvalg, hvorefter forslaget sendes rundt til behandling i de øvrige politiske udvalg. På baggrund af høringen af strategiudkastet træffer Udvalget for Klima, Miljø og Bæredygtighed beslutning om eventuel justering af udkastet inden den endelige politiske behandling i Forretningsudvalget og Regionsrådet.

Regionsrådet har den 25. september 2024 afholdt temamøde om den ny bæredygtighedsstrategi, hvor baggrund og forslag til strategiske indsatsområder blev vist og drøftet. Udvalget bedes tage stilling til drøftelserne på temamødet, og dets betydning for indhold mv. i ny bæredygtighedsstrategi. Administrationen vil herefter udarbejde færdigt udkast til ny bæredygtighedsstrategi.

Indstilling

Administrationen indstiller, at Udvalg for Klima, Miljø og Bæredygtighed:

1. drøfter indtryk og pointer fra temamødet for Regionsrådet med henblik på den kommende bæredygtighedsstrategi.

Beslutning

Udvalg for Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling drøftede indtryk og pointer fra temadagen.

Administrationen arbejder videre med et forslag til bæredygtighedsstrategi, der fremlægges på et kommende møde. Derudover udarbejder Administrationen i samarbejde med formandskabet et udspil til, hvordan indsatsen kan forankres bredere i den politiske organisation.

Jens-Henrik Kirk (K) og Tage Leegaard (K) deltog ikke under sagens behandling.

Punkt 7: Orientering

1-01-81-4-24

Beslutning

Status på støvnedfald i Øster Uttrup

Rikke Ellemann-Biltoft orienterede om status på støvnedfaldsmålinger i Øster Uttrup i forbindelse med indvinding af kalk. Data udfoldes yderligere i forbindelse med næste opfølgning.

Besigtigelsestur den 22. oktober 2024

Rikke Ellemann-Biltoft orienterede om programskitse for udvalgets besigtigelsestur den 22. oktober 2024 til råstofgrave, der er relevante for den nye råstofplan. Planen tilpasses udvalgets ønsker.

Inventarbørs

Carina Lassen orienterede om en regional inventarbørs, hvor inventar udbydes og genanvendes på tværs af regionens matrikler.

Udspil til sundhedsreform og Regional Udvikling

Martin Rune Hoxer orienterede om opgaverne indenfor Regional Udvikling i lyset af regeringens udspil til sundhedsreform.

Jens-Henrik Kirk (K) og Tage Leegaard (K) deltog ikke under sagens behandling.

Punkt 8: Eventuelt

1-01-81-4-24

Punkt 9: Underskrift af mødeprotokol

1-01-81-4-24

Indstilling

Udvalgets medlemmer skal godkende mødeprotokollen.

Godkend elektronisk ved at trykke på Godkend.